

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte, semnat la Munchen, la 18 februarie 2017

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Necesitatea și finalitatea încheierii Acordului

Intrarea în vigoare a Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte, semnat la Munchen, la 18 februarie 2017 (în continuare, Acordul) face parte din demersurile necesare la nivelul UE pentru ca relațiile politice și cooperarea dintre Uniunea Europeană și Republica Islamică Afganistan să intre într-o nouă etapă, asigurată de un cadru normativ actualizat și extins.

Documentul este un acord bilateral de tip mixt (partea „europeană” fiind alcătuită din statele membre împreună cu Uniunea), având un dublu obiectiv (a se vedea conținutul pe larg la punctul 3):

- de a consolida dialogul politic și cooperarea UE-Afganistan în sprijinul intereselor lor comune, inclusiv pozițiile în forurile regionale și internaționale
- de a încuraja dialogul și cooperarea într-o serie de sectoare specifice de interes reciproc.

Acordul reflectă principiile și condițiile pentru parteneriatul UE-Afganistan, punând accentul pe organizarea unui dialog periodic pe teme politice, inclusiv drepturile omului, în special drepturile femeilor și ale copiilor, elemente esențiale ale acestui acord. Acordul va constitui baza pentru dezvoltarea unei relații reciproc avantajoase într-o gamă tot mai mare de domenii precum statul de drept, sănătatea, dezvoltarea rurală, educația, știința și tehnologia, precum și acțiunile de combatere a corupției, spălarea banilor, finanțarea terorismului, criminalitatea organizată și narcoticele. De asemenea, aceasta prevede cooperarea în domeniul migrației. Acordul de cooperare va permite UE și Afganistanului să abordeze împreună provocările globale, cum ar fi securitatea nucleară, neproliferarea și schimbările climatice.

Procedural, pentru ca Acordul să intre în vigoare este necesar consimțământul statelor membre alături de consimțământul Uniunii Europene, din rațiuni ce țin de conținutul Acordului și departajarea de competențe între Uniune și statele membre, precum și de consimțământul Republicii Islamice Afganistan.

O mare parte din prevederile Acordului (lista completă în următoarea secțiune) se vor aplica provizoriu, în conformitate cu art. 59 din Acord și cu Decizia (UE) 2017/434 a Consiliului din 13 februarie 2017 privind semnarea, în numele Uniunii, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte, de la data care se va publica în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene de către Secretariatul General al Consiliului.

Din punctul de vedere al procedurii care trebuie parcurse de partea română pentru a-și exprima consimțământul de a deveni parte la acord, proiectul de act normativ a fost inițiat în baza art. 6 din Legea nr. 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte, coroborat cu art. 19 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele și are drept scop ratificarea Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte, semnat la Munchen, la 18 februarie 2017. După ratificare, partea română va informa cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării în vigoare a Acordului.

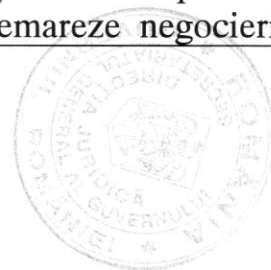
1. Descrierea situației actuale

Evoluția relației bilaterale UE – Republica Islamică Afganistan

Acordul reprezintă prima relație contractuală dintre Uniunea Europeană și Afganistan, prin care UE își confirmă angajamentul față de dezvoltarea viitoare a Afganistanului în cursul „deceniului de transformare” (2014-2024). Acesta reprezintă cadrul juridic pentru cooperarea substanțială dintre UE și Afganistan dezvoltată începând din 2001 și consacrată în actuala strategie a UE privind Afganistanul pentru perioada 2014-2016, care a fost adoptată de Consiliu în iunie 2014, precum și în programul orientativ multianual pentru perioada 2014-2020 în cadrul Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare. Acordul va constitui baza relațiilor dintre UE și Afganistan pentru următorii zece ani și ar putea fi prelungit în mod automat pentru alte perioade de câte 5 ani. Prin consolidarea dialogului politic și îmbunătățirea cooperării într-o gamă largă de domenii, Acordul consolidează angajamentul UE față de Afganistan.

Istoricul negocierilor; aplicarea provizorie

În 10 noiembrie 2011, Consiliul a autorizat Comisia Europeană și Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate să demareze negocieri cu

Republica Islamică Afganistan cu privire la un acord de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea. În cursul anului care a urmat au avut loc trei runde de negocieri (ultima rundă s-a încheiat în noiembrie 2012). După o întrerupere de peste doi ani, discuțiile au fost reluate în 2015, cu noul guvern afgan. Cea de a patra și ultima rundă de negocieri a avut loc la Bruxelles la 29 aprilie 2015 și s-a încheiat cu succes. Acordul a fost parafat la 2 iulie 2015, la Kabul.

La 13 ianuarie 2016, ÎR și Comisia au prezentat Consiliului Propunerea comună de decizii ale Consiliului privind semnarea și, respectiv, încheierea acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea, sub forma unui acord între Uniunea Europeană și Afganistan („exclusiv la nivelul UE”). Chiar dacă au convenit asupra fondului acordului, statele membre și-au exprimat, în unanimitate, în cadrul reuniunii COASI, preferința pentru un acord „mixt”, care să se aplice cu titlu provizoriu.

Această poziție a fost confirmată în mod oficial la 7 septembrie 2016 de către Coreper, care a solicitat Comisiei și Înalțului Reprezentant să revizuiască propunerile în mod corespunzător pentru a ține seama de caracterul mixt al acordului și de aplicarea cu titlu provizoriu a acestuia. Transformarea Acordului într-un acord „mixt” și introducerea unor noi dispoziții privind aplicarea provizorie au fost discutate și convenite ulterior cu partea afgană.

Acordul a fost semnat de UE, statele sale membre și Republica Islamică Afganistan la Munchen, la 18 februarie 2017.

Până la intrarea în vigoare, în conformitate cu articolul 59 din Acord și cu condiția efectuării notificărilor prevăzute în acesta, următoarele părți din acord se aplică cu titlu provizoriu, dar numai în măsura în care acestea se referă la aspecte care intră în sfera de competență a Uniunii, inclusiv aspecte pentru care Uniunea are competența de a defini și de a pune în aplicare o politică externă și de securitate comună:

- (a) articolul 2 (Principii generale);
- (b) articolul 3 (Dialogul politic);
- (c) articolul 4 (Drepturile omului);
- (d) articolul 5 (Egalitatea de gen);
- (e) titlul III (Cooperarea pentru dezvoltare);
- (f) titlul IV (Cooperarea în domeniul comerțului și al investițiilor);
- (g) articolul 28 (Cooperarea în domeniul migrației);
- (h) titlul VII (Cooperarea regională);
- (i) titlul VIII (Cadrul instituțional), în măsura în care dispozițiile titlului respectiv sunt limitate la scopul asigurării aplicării cu titlu provizoriu a acordului;
- (j) titlul IX (Dispoziții finale), în măsura în care dispozițiile titlului respectiv sunt limitate la scopul asigurării aplicării cu titlu provizoriu a acordului.

2. Schimbări preconizate

Acordul se bazează pe obiectivele politice, valorile și angajamentele comune la care subscriu părțile, inclusiv respectarea principiilor democratice, statul de drept, drepturile omului și buna guvernare. Uniunea Europeană se angajează să sprijine Afganistanul în eforturile sale de a-și maximiza dezvoltarea pe parcursul următorilor zece ani de transformare.

Scopul Acordului, astfel cum este descris la articolul 2, este de a institui un parteneriat între părți care să se bazeze pe o abordare cu mai mulți piloni, în vederea consolidării dialogului și a cooperării.

Acordul cuprinde dispoziții privind dialogul politic și cooperarea într-o gamă largă de domenii. Acesta se bazează pe clauzele politice standard ale UE privind drepturile omului și Curtea Penală Internațională și include angajamente referitoare la drepturile femeilor și ale copiilor. Acordul se bazează pe principiile răspunderii reciproce și reiterează dorința părților de a aborda preocupări comune, care includ: 1) lupta împotriva terorismului, a criminalității internaționale și a traficului ilegal; 2) neproliferarea, dezarmarea și securitatea nucleară; 3) armele de distrugere în masă (ADM); 4) armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW) și 5) combaterea drogurilor.

Dispozițiile privind cooperarea acoperă următoarele sectoare: dezvoltarea infrastructurii, energie, transporturi, sănătate, resurse naturale, chestiuni fiscale, educație și cultură, ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, știință și tehnologie, precum și mediul și schimbările climatice. Acordul subliniază, de asemenea, importanța cooperării juridice și afirmă angajamentul părților de a combate criminalitatea organizată, spălarea de bani și corupția.

Acordul stabilește un cadru instituțional compus din comitetul mixt (a se vedea titlul VIII, articolul 49 Cadrul instituțional). Comitetul mixt poate înființa comitete sau grupuri de lucru speciale care să îl asiste la îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin. Articolul 54 Îndeplinirea obligațiilor introduce, de asemenea, o procedură de soluționare a litigiilor, care urmează să fie utilizată în cazul în care una dintre părți nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul acordului.

Acordul se încheie pe o perioadă inițială de zece ani începând de la intrarea sa în vigoare. Acesta se prelungește automat pe perioade consecutive de câte cinci ani, cu excepția cazului în care, în termen de șase luni înainte de expirarea valabilității sale, una dintre părți îi notifică celeilalte în scris intenția sa de a nu îl prelungi. Acordul poate fi denunțat cu un preaviz de șase luni.

3. Alte informații

Structura Acordului

Acordul cuprinde 60 de articole, grupate în nouă titluri.

Astfel, Acordul cuprinde dispoziții privind obiectul și domeniul de aplicare (titlul I), cooperarea politică (titlul II), cooperarea pentru dezvoltare (titlul III), cooperarea în materie de comerț și investiții (titlul IV), cooperarea în materie de justiție și afaceri interne (titlul V), cooperarea sectorială (titlul VI), cooperare regională (titlul VII), cadrul instituțional (titlul VIII) și dispoziții finale (titlul IX).

Elemente de conținut

Preambulul face referire la legăturile istorice, politice și economice dintre părți, precum și la dorința acestora de a consolida aprofunda și diversifica relațiile în domenii de interes reciproc, menționează angajamentele părților față de combaterea criminalității organizate, inclusiv a traficului de persoane, a introducerii ilegale de migranți și a traficului de droguri și angajamentul deplin pentru promovarea dezvoltării durabile în toate dimensiunile sale, recunoaște, de asemenea, că schimburile comerciale și investițiile străine directe vor juca un rol semnificativ în dezvoltarea Afganistanului.

Titlul I menționează principiile și obiectivele generale comune ce stau la baza parteneriatului, având în centru Carta ONU, valori comune, dialogul, multilateralism, și respectarea dreptului internațional. Se acordă atenție specială consolidării capacităților pentru a sprijini dezvoltarea instituțiilor afgane. Părțile își confirmă angajamentul față de continuarea cooperării în vederea îndeplinirii integrale a obiectivelor de dezvoltare convenite la nivel internațional.

Titlul II se referă la cooperarea în domeniile drepturilor omului, egalității de gen și societății civile, consolidarea păcii, sprijin pentru securitatea internațională, inclusiv combaterea terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă.

Titlul III- vizează urmărirea atingerii obiectivelor cooperării pentru dezvoltare și utilizarea acestora de către Părți, printre altele, pentru a consolida instituțiile afgane de guvernare și pentru a crea condițiile pentru dezvoltarea durabilă și pentru creșterea economică pe termen lung, în conformitate cu programele naționale prioritare și cu strategia economică și de dezvoltare a Afganistanului.

Titlul IV tratează cooperarea în domeniul comerțului și al investițiilor (inclusiv privind acordarea reciproc, în relațiile lor comerciale, a tratamentului pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate, chestiuni sanitare și fitosanitare, domeniul vamal, servicii, circulația capitalurilor, drepturile de proprietate intelectuală etc.)

Titlul V – Cooperarea în domeniul justiției și al afacerilor interne, include prevederi vizând cooperarea judiciară și operațiuni polițienești, cooperarea în domeniile migrației, spălării de bani și a finanțării terorismului, protecției datelor cu caracter personal, protecția consulară și combaterea drogurilor ilicite, a criminalității organizate și a corupției.

Titlul VI se referă la modernizarea administrației publice, cooperarea în materia finanțelor publice, fiscalitate, statistică, gestionarea riscului de dezastre, cooperarea în

sectorul energetic, al transporturilor, resurse naturale, mediului și schimbărilor climatice, educației, cercetării, tineretului și formării profesionale, ocupării forței de muncă și al dezvoltării sociale, agriculturii și dezvoltării rurale, sănătății publice, cultural, al societății informaționale, politicii audiovizuale și privind mass-media).

Titlul VII – este vizată cooperarea pentru promovarea cooperării regionale prin măsuri care să sprijine eforturile de consolidare a capacității depuse de guvernul afgan în scopul stimulării creșterii economice și a stabilității politice în regiune.

Titlul VIII – dialogul politic și mecanismele de cooperare (instituirea unui Comitet Mixt).

Titlul IX cuprinde dispozițiile generale și finale (resursele pentru cooperare, Cooperarea în materie de combatere a fraudei, aplicare provizorie, intrare în vigoare etc.).

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Acordul va influența schimburile comerciale bilaterale. Această influență pozitivă va include aspecte de creștere a volumului de export, atât de bunuri, cât și de servicii precum și a investițiilor.

2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative - Nu se referă la acest subiect.

2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii - Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Acordul va contribui la promovarea punerii în aplicare a programelor pentru învățământul superior și tineret și a programelor pentru mobilitatea și formarea cercetătorilor (art. 38).

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

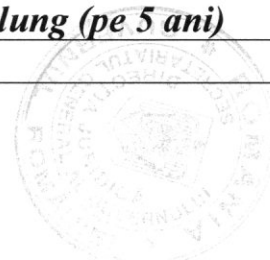
5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ – prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic – sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea

proiectelor de acte normative Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.358/2018 Proiectul de act normativ nu necesită aviz de la Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe la secțiunea „transparență decizională” conform prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul.
3. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Nu este cazul.
2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte, semnat la Munchen, la 18 februarie 2017, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VIORICA DĂNCILĂ

